

ZONDAG 3 JANUARI 2021

Epifanie

Voorganger: ds. Rienk Lanooy
Ouderling: Gerda Hoekstra-Vermunt
Organist: Geerten van de Wetering
Dirigent: Jos Vermunt
m.m.v.
leden van het Residentie Bachkoor
Residentie Bachorkest
Marjon Strijk - sopraan
Maarten Koningsberger - bas

In deze dienst zal klinken de cantate ‘Ach Gott, wie manches Herzeleid’ van J.S. Bach.

De agenda en overige informatie vindt u achter in de liturgie.

ORGELSPEL:

Wie schön leuchtet der Morgenstern (BuxWV 223-I)

- Dieterich Buxtehude
(1637 - 1707)

BEGROETING

-de kaarsen worden aangestoken-

STILTE

BEGROETING

V: Onze hulp is in de naam van de Heer,
G: die he - mel en aar - de ge - maakt heeft,
V: die trouw houdt tot in eeu - wig - heid,
G: en niet laat va - ren de wer - ken van zijn han - den.

-gemeente gaat staan-

INTROÏTUS: LB 476: 1, 2 en 4

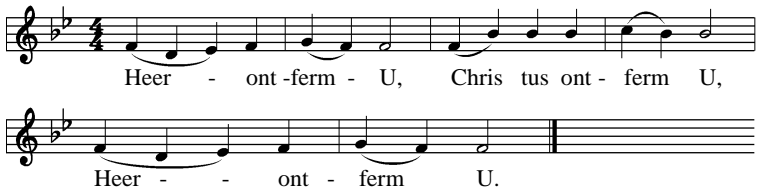
Tekst: Oud Nederlands lied, naar het Duitse 'Syt willekommen Herre Krist'

Melodie: 's Hertogenbosch 1627

-gemeente knielt of gaat zitten-

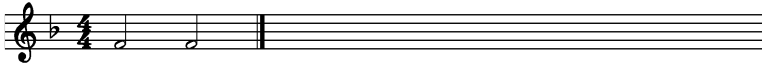
GEBED OM ONTFERMING

Na het "...zo bidden wij U" van de voorganger antwoordt de gemeente met:

Heer - ont - ferm - U, Chris tus ont - ferm U,
Heer - - ont - ferm U.

V.: God schenke ons vergeving, bevrijding, vertrouwen en hernieuwde toewijding,
door Jezus Christus, onze Heer.

G: A – men.

-gemeente gaat staan-

LOFLIED: LB 515: 1,3,4,5 en 7

Tekst: Anoniem, middeleeuws – ‘Puer natus in Bethlehem’

Vertaling: Bernard Smilde

Melodie: voorreformatorisch / 1553

- gemeente gaat zitten -

SCHRIFTLEZING: Matteüs 2: 9 – 23

PREEK

CANTATE BWV 58 van J.S. Bach ‘Ach Gott, wie manches Herzeleid’
‘Ach God, hoeveel harteleed’

Aria / Duet (**sopraan** en bas)

Ach Gott, wie manches Herzeleid

Nur Geduld, Geduld, mein Herze,
begegnet mir zu dieser Zeit!

es ist eine böse Zeit!

Doch der Gang zur Seligkeit

Der schmale Weg ist Trübsals voll,
führt zur Freude nach dem Schmerze,

den ich zum Himmel wandern soll.

nur Geduld, Geduld, mein Herze,
es ist eine böse Zeit!

Ach God, hoeveel harteleed

*Geduld, geduld, mijn hart,
overkomt mij in deze tijd!*

het is een boze tijd!

Maar de gang naar de zaligheid

De smalle weg is vol ellende,
leidt tot de vreugde na de smart.

die ik naar de hemel moet afleggen.

*Geduld, geduld, mijn hart,
het is een boze tijd!*

Recitatief (bas)

Verfolgt dich gleich die arge Welt,
so hast du dennoch Gott zum Freunde,
der wider deine Feinde
dir stets den Rücken hält.

Und wenn der wütende Herodes
das Urteil eines schmähen Todes
gleich über unsern Heiland fällt,
so kommt ein Engel in der Nacht,
der lasset Joseph träumen,
daß er dem Würger soll entfliehen

*Wanneerl de slechte wereld je achtervolgt,
heb je toch God als de vriend
die je steeds beschermt
tegen je vijanden.*

*En hoewel de woedende Herodes
het oordeel van een smadelijke dood
over onze Heiland velt,
komt er een engel in de nacht,
die Josef doet dromen
dat hij zijn moodenaar moet ontvluchten*

und nach Ägypten ziehen.
Gott hat ein Wort, das dich vertrauend
macht.
Er spricht: Wenn Berg und Hügel
niedersinken, wenn dich die Flut des
Wassers will ertrinken,
so will ich dich doch nicht verlassen noch
versäumen.

*en naar Egypte moet trekken.
God heeft een woord dat jou vertrouwen
geeft.
Hij spreekt: Als bergen en heuvelen
ineenzakken, als de watervloed je wil
verzwelgen,
dan zal ik je toch niet verlaten of negeren.*

Aria(sopraan)

Ich bin vergnügt in meinem Leiden,
denn Gott ist meine Zuversicht.
Ich habe sichern Brief und Siegel,

und dieses ist der feste Riegel,
den bricht die Hölle selber nicht.

*Ik ben blij in mijn lijden,
want God is mijn betrouwen.
Ik heb een brief en een zegel die
betrouwbaar zijn,
en dit is de stevige grendel,
zelfs de hel kan die niet verbreken.*

Recitatief (sopraan)

Kann es die Welt nicht lassen,
mich zu verfolgen und zu hassen,
so weist mir Gottes Hand
ein andres Land.
Ach! könnt es heute noch geschehen,
daß ich mein Eden möchte sehen!

*Kan de wereld het niet laten
om mij te vervolgen en te haten,
dan wijst Gods hand mij
een ander land.
Ach, kon het vandaag nog maar gebeuren
dat ik mijn Eden aanschouw!*

Aria / Duet (sopraan en bas)

Ich hab für mir ein schwere Reis,
Nur getrost, getrost, ihr Herzen,
zu dir ins Himmels Paradeis,
hier ist Angst, dort Herrlichkeit!
da ist mein rechtes Vaterland,
Und die Freude jener Zeit
daran du dein Blut hast gewandt.
überwieget alle Schmerzen.
Nur getrost, getrost,
hier ist Angst, dort Herrlichkeit!

***Ik heb een zware reis voor me**
Wees maar gerust, o harten,
naar u toe in het hemelse paradijs,
hier is angst, daarginds is heerlijkheid!
daar is mijn echte vaderland,
En de vreugde van die tijd
waaraan u uw bloed hebt besteed.
weegt zwaarder dan alle pijn.
Wees maar gerust,
hier is angst, daarginds is heerlijkheid!*

Vertaling: Ria van Hengel

GEBEDSINTENTIES

-gemeente knielt of blijft zitten-

GEBEDEN - STIL GEBED - GEBED DES HEREN

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschiede

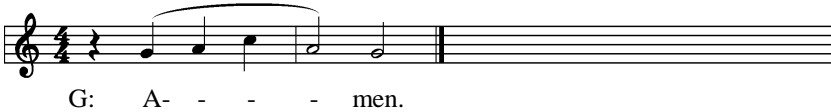
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking
maar verlos ons van den boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.

AANKONDIGING VAN DE COLLECTES

- **De 1e collecte:** dient ter bestrijding van de kosten van pastoraat en eredienst. Rekening Kloosterkerk NL29 INGB 0000 0585 71
- **De 2^e collecte:** De diaconale is voor de Lukaskerk. De Lukaskerk staat aan de rand van de Schilderswijk. Haar belangrijkste drijfveer is ‘het heil voor allen’. Het heil ziet zij eerst concreet in voedsel en kleding. Daarnaast gaat het om de geestelijke waarden die zij christelijk verwoordt maar die anderen net zo goed op een andere manier kunnen verwoorden. Daarmee wordt haartheologie daadwerkelijk oecumenisch. Rekening Stichting Diaconie Kloosterkerk: NL 89 INGB 0002 8471 14
- **De 3e collecte:** t.b.v. de stichting Cantatediensten Kloosterkerk
Graag vragen wij uw speciale aandacht voor de Stichting Cantatediensten Kloosterkerk. Het verheugt ons dat ook deze laatste zondag van de maand weer een volwaardige cantate kan worden uitgevoerd. Net als de vorige maanden is, gelet op de huidige beperkingen, gekozen voor een solocantate (zonder groot koordeel).
Door de relatief grote orkestbezettingen van de solocantates en de intensiteit van de partij voor deze enkele solist, zijn aan deze cantatedienst voor onze stichting hogere kosten verbonden. Daar komt bij dat er op dit moment helaas geen bezoekers bij de cantatediensten in de kerk aanwezig mogen zijn. Wij wijzen u dan ook graag op de QR-code en verzoeken u een gift te doen. Het richtbedrag is € 10 per persoon, hoewel natuurlijk elk bedrag welkom is. Tot slot kunt u uw bijdrage overmaken naar rekeningnummer NL60 INGB 0001 9913 20 t.n.v. van de Stichting Cantatediensten Kloosterkerk.

SLOTLIED (staande gezongen): LB 518: 1 en 6
Tekst en melodie: Philipp Nicolai
Vertaling: Jan Willem Schulte Nordholt

ZEGEN

ORGELSPEL:

Wie schön leuchtet der Morgenstern (BuxWV 223-II)

Dieterich Buxtehude

Indien u de tekst van de preek wilt ontvangen kunt u deze over enkele dagen downloaden van de website: www.kloosterkerk.nl. Overigens kunt u de complete dienst de komende zes weken (nog eens) beluisteren/bekijken en des gewenst downloaden via het YouTubekanaal Stichting Kloosterkerk en via www.kerkomroep.nl.

Alle diensten zijn tot nadere aankondiging alleen digital bij te wonen via het YouTube-kanaal (beeld en geluid) van de Kloosterkerk of via www.kerkomroep.nl.

TOELICHTING BIJ CANTATE BWV 58 van J.S. Bach *'Ach Gott, wie manches Herzeleid'*

Bach componeerde deze cantate vermoedelijk voor 5 januari 1727. Alleen de omgewerkte versie die in 1733 of 1734 klonk is bewaard gebleven. We weten dat hierbij de 3 hobo's zijn toegevoegd evenals de sopraan-aria (deel 3).

De kleine bezetting (geen alt- en tenor-soli en geen koor) kan verklaard worden dat Bach zijn musici wilde ontlasten na de drukke kerstperiode.

De cantate heeft een symmetrische vorm. Deel 1 en 5 zijn koraalbewerkingen. In het centrum de sopraan-aria die omgeven is door twee recitatieven.

Bach geeft voor het openingsdeel de tempo-aanwijzing 'Adagio' aan. De hobo's verdubbelen de drie vioolpartijen tot de inzet van de koraalmelodie door de sopraan. Deze partij wordt gedubbeld door de althobo. De melodie is afkomstig van het lied 'Ach Gott, wie manches Herzeleid' van Martin Möller uit 1587. De tekst van de bas is van een onbekende dichter.

In de instrumentale tussenspelen (ritornelli) is het gepuncteerde ritme (lang-kort-lang-kort) kenmerkend, alsook de dalende chromatiek (het 'lamento'-figuur) meteen in de

eerste continuo-maten, later in de baspartij met 'Schmerze'. Het contrast horen we bij 'Freude', waarbij Bach de bassolist vrolijke lijnen met snelle nootjes laat zingen. Na het basrecitatief waarin gerefereerd wordt aan de vlucht naar Egypte volgt de sopraan-aria met solo-viool en continuo. De viool heeft een levendig karakter, terwijl de sopraan met een fraaie melodische lijn een kleurrijk contrast oplevert. Het volgende recitatief verandert na vier maten in een arioso. In dit met doorgaande bas begeleid gedeelte verlangt de ziel naar het einde van het aardse lijden. Het slotdeel is weer een koraalbewerking. Nu van 'O Jesu Christ, meins Lebens Licht' uit 1610 geschreven door Martin Behm. Opvallend dat beide koralen in deze cantate dezelfde melodie hebben. Kenmerkend thema voor het orkest is de drieklankmelodie, later door de bas gezongen met de tekst 'Sei getrost'. Opvallend onderdeel van de continuo-lijn is het syncopisch ritme (niet óp, maar ín de tel, 'afterbeat'). Zowel in het openingsdeel als in dit slotdeel zien we de dialoog tussen de sopraan en de bas. Vertegenwoordigend de gelovige ziel in gesprek met de stem van Christus.

Digitale collecte m.b.v. QR-code: eerste en tweede collecte

U kunt de QR-code alleen gebruiken als u een ING rekening heeft. Scan de QR-code met uw ING bankieren app. De QR-code verdeelt u gave automatisch als volgt: 30% pastoraat en eredienst/ 50% diaconie/ 20% onderhoud van de Kloosterkerk. Heeft u geen ING-rekening verzoeken wij u gebruik te maken van een bankoverschrijving.

Digitale collecte m.b.v. QR-code: Stichting Cantatediensten Kloosterkerk

U kunt de QR-code alleen gebruiken als u een ING rekening heeft. Scan de QR-code met uw ING bankieren app. Heeft u geen ING-rekening verzoeken wij u gebruik te maken van een Bankoverschrijving.

Zondag 31 januari 2021
'Ich bin vergnügt mit meinem Glücke' BWV 84 - J.S. Bach
Voorganger: ds. Rienk Lanooy
Dirigent: Jos Vermunt
Leden van het Residentie Kamerkoor
Residentie Bachorkest
Tita van Heyst- sopraan

AGENDA

10 januari 2021 10.00 uur Ds. Marja Flipse